



REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-5330/2022-46

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sutkinji tog suda Davorki Ćurko Nasić, u pravnoj stvari tužitelja Josipa Krznarića, OIB: 40623286219, iz Velike Gorice, Trebnjanska 40, kojeg zastupa punomoćnica Ana-Marija Žužul Horvat, odvjetnica u Zagrebu, protiv tuženika Privredne banke Zagreb d.d., OIB: 02535697732, iz Zagreba, Radnička cesta 50, kojeg zastupaju punomoćnici odvjetnici u Odvjetničkom društvu Šooš Maceljski, Mandić, Stanić & partneri d.o.o. iz Zagreba, radi isplate, nakon održane glavne i javne rasprave, zaključene 3. rujna 2026., u nazočnosti punomoćnika tužitelja i zamjenice punomoćnika tuženika, 9. listopada 2026.

p r e s u d i o j e

I Utvrđuje se ništetnim dio odredbe sadržan u čl. 4.1. Ugovora o kreditu broj 9012224680, sklopljenog dana 19. siječnja 2007. između tužitelja Josipa Krznarića i tuženika Privredne banke Zagreb d.d., potvrđenog dana 24. siječnja 2007. kod javnog bilježnika Zorke Čavajda iz Zagreba pod brojem OU-130/2007, koji dio glasi: "koja je promjenjiva sukladno odluci Banke o kreditiranju građana".

II Utvrđuje se ništetnim dio odredbe sadržan u čl. 7.2. Ugovora o kreditu broj 9012224680, sklopljenog dana 19. siječnja 2007. između tužitelja Josipa Krznarića i tuženika Privredne banke Zagreb d.d., potvrđenog dana 24. siječnja 2007. kod javnog bilježnika Zorke Čavajda iz Zagreba pod brojem OU-130/2007, koji dio glasi: "U slučaju promjene kamatne stope iz točke 4. ovog Ugovora, Korisnik kredita pristaje da Banka povisi ili snizi iznos anuiteta, te se obvezuje plaćati tako izmijenjene anuitete".

III Utvrđuje se ništetnim dio odredbe sadržan u čl. 1. st. 2. I. (prvog) Dodatka Ugovoru o kreditu br. 9012224680, sklopljenog dana 27. srpnja 2011. između tužitelja Josipa Krznarića i tuženika Privredne banke Zagreb d.d., a s ovjerom potpisa dana 23. studenoga 2011. kod javnog bilježnika Ivana Malekovića iz Velike Gorice, pod brojem OV-17449/11, koji dio glasi: "Kamatna stopa na dan sklapanja ovog I. (slovima: prvog) Dodatka Osnovnom ugovoru (dalje u tekstu: Dodatak) iznosi 5,35% (slovima: pet cijelih tridesetpet posto) godišnje".

IV Utvrđuje se ništetnim dio odredbe sadržan u čl. 7.2. Ugovora o kreditu broj 9012224680 sklopljenog dana 19. siječnja 2007. između tužitelja Josipa Krznarića i tuženika Privredne banke Zagreb d.d., potvrđenog dana 24. siječnja 2007. kod javnog bilježnika Zorke Čavajda iz Zagreba pod brojem OU-130/2007, koji dio glasi:

"plativo u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja", kao i dio odredbe čl. 5. st. 2. koji glasi: "Kamata iz prethodnog stavka obračunava se u CHF, a naplaćuje u kunama po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja kamate", te dio odredbe čl. 6. st. 2. koji glasi: "Kamata iz prethodnog stavka obračunava se u CHF, a naplaćuje u kunama po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja kamate".

V Utvrđuje se ništetnim dio odredbe sadržan u čl. 2. st. 3. I. (prvog) Dodatka Ugovoru o kreditu br. 9012224680, sklopljenog dana 27. srpnja 2011. između tužitelja Josipa Krznarića i tuženika Privredne banke Zagreb d.d., a s ovjerom potpisa dana 23. studenoga 2011. kod javnog bilježnika Ivana Malekovića iz Velike Gorice, pod brojem OV-17449/11, koji dio glasi: "i kamatu iz članka prvog ovog Dodatka" te "plativo u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja, prema otplatnom planu koji je Banka sukladno ovom Dodatku, uručila Korisniku kredita", kao i dio odredbe čl. 2. st. 5. koji glasi: "Osim u slučaju iz prethodnog stavka, anuitet se može promijeniti i u slučaju promjene kamatne stope iz članka prvog ovog Dodatka. Korisnik kredita pristaje da Banka povisi ili snizi iznos anuiteta, te se obvezuje plaćati tako izmijenjene anuitete".

VI Nalaže se tuženiku Privrednoj banci Zagreb d.d. isplatiti tužitelju Josipu Krznariću iznos od 55.739,85 EUR sa zateznim kamatama tekućim na iznos od 45.827,73 EUR od 1. listopada 2015. do isplate, i to za razdoblje do 31. prosinca 2022. po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, uvećanoj za tri postotna poena, za razdoblje od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023., po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja, koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta, za tri postotna poena, te za razdoblje od 30. prosinca 2023. do isplate, po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku od 15 dana.

VII Odbija se dio tužbenog zahtjeva u iznosu od 12.824,89 EUR, kao i zahtjev za isplatu zateznih kamata tekućih na iznos od 9.912,12 EUR od 1. listopada 2015. do isplate.

VIII Odbija se kao neosnovan prigovor prijeboja tuženika za iznos od 11.479,21 EUR.

IX Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju parnični trošak u iznosu od 12.946,74 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 9. listopada 2026. do isplate, po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa

proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je s tuženikom 19. siječnja 2007. sklopio Ugovor o kreditu broj 9012224680, kojim se tuženik obvezao staviti na raspolaganje tužitelju iznos u kunama koji odgovara protuvrijednosti od 451.000,00 CHF po srednjem tečaju CHF tečajne liste tuženika važeće na dan korištenja kredita, dok se tužitelj navedeni iznos obvezao vratiti s pripadajućim kamatama, na način i u rokovima utvrđenim Ugovorom. Odredbama čl. 4.1. i 7.2. tog Ugovora određeno je da je tužitelj na kredit u otplati dužan platiti tuženiku kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci tuženika o kreditiranju građana, a koja na dan sklapanja Ugovora iznosi 4,20% godišnje, pri čemu u slučaju promjene kamatne stope tužitelj pristaje da tuženik povisi ili snizi iznos anuiteta te se obvezuje plaćati tako izmijenjene anuitete. Kamata se obračunava u CHF, sadržana je u anuitetima i dospijeva na naplatu zajedno s njima. Nadalje, tužitelj tvrdi da su te odredbe ništetne u dijelu u kojem je ugovorena promjenjiva kamatna stopa sukladno jednostranoj odluci kreditora (tuženika) te primjena valutne klauzule za CHF važeće na dan plaćanja i to stoga što činidba u pogledu kamatne stope koju je tužitelj bio dužan plaćati tuženiku nije niti određena niti odrediva. Kamatna stopa po Ugovoru o kreditu se mijenjala isključivo jednostranom odlukom tuženika te se o takvoj promjeni nije pojedinačno pregovaralo. Sukladno tome, tuženik je svojom jednostranom odlukom mijenjao kamatnu stopu te o istome obavještavao tužitelja samo pisanom obavijesti, bez da je za takvu promjenu tražio suglasnost tužitelja, pa je tako tuženik u nekoliko navrata mijenjao kamatnu stopu, a kojim promjenama je došlo do promjene u mjesečnim anuitetima koje je tužitelj bio dužan plaćati, a time i do promjene u prvotno ugovorenom otplatnom planu. Predmetna ugovorna odredba omogućuje da promjena ugovorne kamate ovisi isključivo o odluci jednog ugovaratelja, a da pri tome nisu precizno određeni uvjeti promjenjivosti i referentna stopa za koju se vežu promjene, čime je uzrokovan nepovoljan položaj tužitelja i znatna neravnoteža u pravima i obvezama na njegovu štetu. Takvu promjenu tužitelj nije mogao predvidjeti, a pravilnost promjene nije mogao provjeriti, jer je promjena vršena bez ikakvih egzaktnih kriterija. U konkretnom slučaju radi se o znatnoj neravnoteži po pitanju prava i obveza između stranaka, i to na štetu tužitelja (potrošača), jer su predmet ugovora i novčana obveza bitni sastojci ugovora o kojima mora postojati jasan konsenzus između stranaka, a koji konsenzus je tuženik putem predmetnih ugovornih odredbi u potpunosti izbjegao. Navedeno je u suprotnosti i s odredbom čl. 247. Zakona o obveznim odnosima, koja propisuje da je ugovor sklopljen kada su se ugovorne strane suglasile o bitnim sastojcima ugovora. Predmetne odredbe su u cijelosti u suprotnosti i s načelom savjesnosti i poštenja, kao jednim od osnovnih načela obveznog prava, sadržanim u odredbi čl. 4. tog Zakona, kojom je propisano da su se prilikom zasnivanja obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati tog načela. Sukladno navedenim ugovornim odredbama dug tužitelja je postao promjenjiv element na koji tužitelj nije mogao utjecati i to u pravo iz razloga što je kamatnu stopu jednostrano i samovoljno, bez ikakvog prethodnog dogovora s tužiteljem, određivao tuženik te time na štetu tužitelja prouzrokovao znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, sve protivno načelu savjesnosti i poštenja. Nadalje, tužitelj se u tužbi poziva na presudu i rješenje Visokog trgovačkog suda RH od 4. srpnja 2014. pod poslovnim brojem PŽ-

7129/13-4, koji je na temelju kolektivne tužbe korisnika kredita sklopljenih s istim ugovornim odredbama kao što su i navedene odredbe predmetnog Ugovora o kreditu, utvrdio da su odredbe ugovora kojima se promjena kamatne stope čini ovisnom o odluci banke nepoštene, pa sukladno tome ništetne. Da se radi o nepoštenoj, odnosno ništetnoj ugovornoj odredbi, potvrdio je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci od 9. travnja 2015. broj Revt-249/14, kao i Ustavni sud RH u odluci od 13. prosinca 2016. broj U-III-2521/2015, U-III-2536/2015, U-III-2547/2015, U-III-2565/2015, U-III-2603/2015, U-III-2604/2015, U-III-2605/2015. Navodi i da tužitelju prilikom sklapanja Ugovora nisu bili prezentirani mogući rizici nekontroliranog rasta tečaja CHF, kao i uvećanja mjesečnog anuiteta uslijed rasta tečaja, a smatra da je priroda i specifičnosti valute CHF bila poznata tuženiku, ali ne i tužitelju kao prosječnom potrošaču koji ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem. Kako ga tuženik o tome nije ni na koji način informirao, tužitelj u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu nije bio, niti je mogao biti, svjestan rizika koji preuzima. Neravnoteža u pravima i obvezama koja postoji ugovaranjem predmetne odredbe je na štetu tužitelja, jer je neizvjestan iznos glavnice kredita kojeg tužitelj ima vratiti tuženiku te cijena, jer se i kamata plaća u istoj valuti. Dakle, promjenjivi su i neizvjesni bitni elementi ugovora, s tim da tuženik zna da je uz valutu CHF vezan poseban rizik zbog činjenice da je CHF valuta utočišta, što tužitelj nije znao, a što znači da je CHF kao valuta bio siguran za tuženika jer nema rizika bitnog smanjenja njegove vrijednosti, dok postoji mogućnost povećanja iste. Stoga je, smatra tužitelj, ugovornom odredbom o valutnoj klauzuli vezanoj za CHF, rizik CHF kao valute utočišta preuzeo samo on, ne znajući da takav rizik uopće postoji, što je i potvrđeno presudom Visokog trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018., kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. Prema odredbi čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača, odnosno čl. 118. istog, odluka donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 131. tog Zakona obvezuje ostale sudove u postupku individualne pravne zaštite, pa se navedene presude odnose i na ugovorni odnos tužitelja i tuženika, a i čl. 502.c Zakona o parničnom postupku je propisano da se fizičke i pravne osobe mogu pozvati na pravno utvrđenje presude iz kolektivnog spora te će u tom slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. Nadalje, tužitelj tvrdi da, u slučaju da je imao saznanja da će mjesečni anuitet toliko porasti i u tolikoj mjeri utjecati na samu mogućnost otplate kredita, kao i samu tužiteljevu egzistenciju, on nikada ne bi preuzeo takvu obvezu. S obzirom da je čl. 323. Zakona o obveznim odnosima propisano da je u slučaju ništetnosti svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve što je temeljem takvog ugovora stekla, smatra da mu je tuženik dužan vratiti sve ono što je stekao temeljem ništetnih i nepoštenih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli vezanoj uz CHF. S obzirom da ništetne odredbe ne proizvode pravni učinak, tužitelj smatra kako je u konkretnom slučaju za utvrđivanje ukupne visine njegove obveze prema tuženiku po sklopljenom Ugovoru o kreditu mjerodavan isključivo početni ugovoreni iznos mjesečnog anuiteta, odnosno početno ugovorena kamatna stopa od 4,20% godišnje te tečaj za CHF koji je bio važeći na dan korištenja kredita. Navodi i kako su tužitelj i tuženik sukladno Zakonu o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju sklopili Aneks Ugovoru o kreditu kojim su izmijenili ugovorne odredbe u pogledu valutne klauzule, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita na način da su kredit konvertirali u EUR, ugovorili kamatnu stopu koja se sastoji od fiksnog dijela i promjenjivog dijela te su suglasno utvrdile da preplata na dan 30. rujna 2015. iznosi 97.950,10 kn. Međutim, smatra da, neovisno o provedenoj konverziji, on i nadalje ima pravni interes,

uvažavajući iznos preplate koji mu je tuženik priznao, zahtijevati utvrđenje ništetnosti spornih odredbi predmetnog Ugovora, a što proizlazi i iz odluke Vrhovnog suda RH broj Rev-2868/2018 od 12. veljače 2019. Aneksom je utvrđeno da je preplaćeni iznos 97.950,10 kn, dok je vještačenjem utvrđeno da se radi o preplati od ukupno još 291.800,39 kn, iz čega je, samtra, razvidno da konvertiranjem nije otklonjena neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana. Slijedom navedenog, tužitelj je zatražio da se utvrde ništetnim sporne odredbe predmetnog Ugovora o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi i pristanku tužitelja na vezano za to promjenu visine anuiteta, zatim ništetnost odredbe istog o valutnoj klauzuli u CHF, kao i ništetnost odredbe I. Dodatka Ugovoru kojim je izmijenjena kamatna stopa na 5,35% te ugovoren a naplata kamate uz primjenu valutne klauzule u CHF, a zatražio je i da mu tuženik isplati po osnovi ništetnosti navedenih odredbi zatezne kamate tekuće na pojedini iznos od dana plaćanja pojedinog preplaćenog anuiteta do dana konverzije, kao i iznos od 291.800,39 kn sa zateznim kamatama tekućim od 1. listopada 2015. do isplate, sve uz naknadu parničnog troška sa zateznim kamatama tekućim od dana donošenja presude do isplate.

2. Tuženik se u odgovoru na tužbu u cijelosti usprotivio tužbi i tužbenom zahtjevu, navodeći da se radi o kreditu koji je konvertiran sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju iz 2015., te tvrdeći da je prilikom konverzije postupljeno u cijelosti sukladno mehanizmu konverzije određenom tim zakonom. Nadalje, tuženik navodi i da je prilikom konverzije tužitelju bio dostupan, kao i ostalim potrošačima, preko njegovih mrežnih stranica, kalkulator na temelju kojeg je izračunata konverzija s povijesnim pregledom općih uvjeta kreditiranja i odluka o kamatnim stopama te dnevnim tečajevima. Smatra da je tužitelj restituiran nakon što je sklopio dodatak ugovora o kreditu kojim je kredit konvertiran u kredit u EUR. Osporio je da bi odredba o valutnoj klauzuli u CHF bila ništetna te istaknuo da je tužbeni zahtjev postavljen kao da uopće nije ugovorena valutna klauzula, koja je dopuštena čl. 22. i 26. Zakona o obveznim odnosima, isto kao i odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi, a tužitelj je postavio tužbeni zahtjev kao da je bila ugovorena fiksna kamatna stopa. Tvrdi i da je tužitelja informirao o promjeni kamatne stope dostavljajući mu obavijest o tomu s izmijenjenim otplatnim planom. Istaknuo je i prigovor zastare te predložio odbiti tužbeni zahtjev uz naknadu parničnog troška. Tijekom postupka tuženik je istaknuo i prigovor radi prebijanja za iznos od 86.490,11 kn, koji iznos odgovara ukupnom iznosu preplate koja je priznata tužitelju u Dodatku Ugovora, a koja se koristi za namirenje budućih anuiteta.

3. Tijekom postupka izvedeni su dokazi uvidom u Ugovor o kreditu broj 9012224680 od 19. siječnja 2007. (dalje: Ugovor), solemnizacija, Izvadak iz zemljišnih knjiga, I. Dodatak Ugovoru o kreditu od 27. srpnja 2011. (I. Dodatak), Dodatak Ugovoru o kreditu od 3. prosinca 2015. (Dodatak Ugovora), Izvadak iz sudskog registra, pregled uplata po kreditu, plan otplate, knjigovodstvena kartica, Izračun preplate s osnove kamatne stope i preplate s osnove valutne klauzule, Opće uvjete poslovanja s građanima, dopis Hrvatske narodne banke od 7. lipnja 2013., priopćenje za javnost Hrvatske narodne banke od 21. siječnja 2013., Pregled kreditnog kalkulatora u konverziji denominiranih u CHF, izveden je dokaz financijskim vještačenjem po stalnoj sudskoj vještakinji Petri Blašković iz društva Centar za financijska vještačenja d.o.o., koja se pisanim putem dopunski očitovala, te je i saslušana, a saslušan je i tužitelj.

4. Ocjenjujući u postupku izvedene dokaze, sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan kao pod točkom I-VI izreke.

5. Među strankama nije sporno da su 19. siječnja 2007. sklopile Ugovor, kojim je tuženik tužitelju, kao korisniku kredita, stavio na raspolaganje kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 451.000,00 CHF i to po srednjem tečaju za CHF tečajne liste tuženika važeće na dan korištenja kredita, kako to i proizlazi iz čl. 1. Ugovora. Nije sporno da je istim Ugovorom ugovorena i promjenjiva kamatna stopa, koja je na dan sklapanja ugovora iznosila 4,20% godišnje, te za koju je ugovoreno da je promjenjiva sukladno jednostranoj odluci tuženika, što i proizlazi iz čl. 4. Ugovora, u kojem je navedeno i da banka može promijeniti visinu kamatne stope sukladno broju grupa proizvoda ili ovisno o korištenju grupa proizvoda te urednosti poslovanja korisnika kredita (čl. 4.2.), a iz sadržaja Ugovora proizlazi i da se radilo o kreditu za kupnju stambenog objekta, te da je istim ugovorena otplata u razdoblju od 360 mjeseci, u jednakim mjesečnim anuitetima plativima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju tečajne liste tuženika za CHF važećem na dan plaćanja (čl. 7.2.). S obzirom da iz iskaza tužitelja, koji je sud u cijelosti prihvatio kao logičan i neposredno uvjerljiv, proizlazi da je kredit podigao radi kupnje stana koji se nalazi u Velikoj Gorici, na adresi Trebnjanska 40 i koji je koristio za privatne svrhe, s tim da se naknadno preselio u Zagreb, te sada taj stan iznajmljuje, proizlazi da se radi o potrošačkom ugovoru u smislu čl. 3. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 96/03, dalje: ZZZP/03), što tuženik niti ne osporava. Nije sporno niti da su stranke sklopile 27. srpnja 2017. I. Dodatak kojim je izmijenjena kamatna stopa s početne 4,20% na 5,30%, te da su nakon toga sklopile i Dodatak Ugovoru dana 3. prosinca 2015. kojim je izvršena konverzija istog u ugovor s valutnom klauzulom u EUR, te nije sporno da je taj Dodatak sklopljen sukladno Zakonu o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine br. 102/15, dalje: ZID ZPK/15), što i proizlazi iz sadržaja navedenog Dodatka, u kojem je navedeno i da je tužitelj prihvatio izračun konverzije u kredit s valutnom klauzulom u EUR sa stanjem na dan 30. rujna 2015. te da je na taj dan preostala neotplaćena glavnica u iznosu od 245.271,96 EUR, zatim je utvrđeno da iznos preplate obveze tužitelja iznosi 12.824,89 EUR, a u istom je utvrđeno i da je u prijelaznom razdoblju, odnosno nakon 30. rujna 2015. do dana sklapanja Dodatka vršena otplata kredita sukladno otplatnom planu važećem za otplatu kreditu denominiranog u kune s valutnom klauzulom u CHF, te da razlika u tom razdoblju između uplaćenih iznosa i iznosa za uplatu anuiteta u kunama s valutnom klauzulom u EUR iznosi 1.500,49 EUR, što se smatra manje uplaćenim iznosom, kao i da se stranke sporazumijevaju da se taj manje uplaćeni iznos namiri prijebojem s utvrđenim iznosom preplate nakon čega preostali iznos preplate koja je tužitelju priznata prilikom konverzije iznosi 11.479,21 EUR (86.490,11 kn), kao i da će se isti koristiti za namirenje budućih anuiteta sve dok se ista ne iskoristi (50% u svakom anuitetu će se umanjivati za preplatu, dok se preplata potpuno ne iskoristi).

6. Sporno je jesu li odredbe o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF ništetne, a sporno je i s obzirom na izvršenu konverziju ugovora o kreditu, ima li tužitelj pravo tražiti isplatu po toj osnovi. Nadalje, sporna je visina tražbine, kao i je li nastupila zastara te je li osnovan prigovor prijeboja.

7. Tužitelj je iskazao i da mu je u banci ponuđen kredit s valutnom klauzulom u CHF kao najpovoljnija opcija, pa ga je iz tog razloga prihvatio, a pritom mu nije rečeno ništa o bilo kakvom riziku koji bi pratio tu valutu, pa tako mu nije bilo poznato da HNB šteti tečaj kune u odnosu na EUR za razliku od CHF. Bio je svjestan i da je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, ali mu ništa nije bilo rečeno o načinu na koji će se ista mijenjati, odnosno za koje parametre će to biti vezano. Nisu ga upozorili ni da bi moglo doći do značajnijeg rasta rate, niti je on toga bio svjestan, a tijekom

otplatnog razdoblja došlo je do značajnog porasta rate, zbog čega je, kada su ga pozvali iz banke, prihvatio sklapanje Dodatka Ugovora o konverziji, kako bi došlo do zaustavljanja rasta i smanjivanja otplatne rate kredita. Iskazao je i da nije mogao utjecati niti na jednu ugovornu odredbu, odnosno nije bilo pregovaranja o ugovornim odredbama, već kada je došao potpisati Ugovor, isti ga je dočekao na obrascu ugovora, a dodao je i da prilikom sklapanja Dodatka nije bilo govora o njegovom odricanju bilo kakvih prava s naslova odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli, s tim da se ne sjeća što su mu rekli za priznati iznos pretplate prilikom konverzije. Dodao je i da je bio zadovoljan nakon provedene konverzije jer mu je rata prestala rasti te da je pročitao Ugovor, ali nije shvatio da ima pravo interveniranja u njegove odredbe, odnosno shvatio je da je Ugovor po principu uzmi ili ostavi. Još je i dodao da mu je bio poznat pojam valutne klauzule, te da nije tražio sklapanje ugovora u nekoj drugoj valuti, upravo iz razloga jer mu je predočeno da je najpovoljniji u CHF.

8. Među strankama nije sporno ni da je, sukladno čl. 502.a Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 146/25, dalje: ZPP), vođen sudski postupak radi zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača - korisnika kredita protiv više banaka, koji postupak je vođen pred Trgovačkim sudom u Zagrebu i u kojem je dana 4. srpnja 2013. sud donio presudu poslovi broj P-1401/2012, kojom je utvrđeno da je tuženik (kao 2. tuženik u tom postupku), u razdoblju od 1. studenog 2004. do 31. prosinca 2008., povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima te koristeći u istima ništetne i nepoštene odredbe, tako da je ugovorena valutna klauzula kojom je glavnica vezana uz valutu CHF, a da prije zaključenja ugovora nije potrošače informirao o svim bitnim parametrima za donošenje odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, te je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o potrošačkim kreditima i koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik, kao trgovac, i korisnici kreditnih usluga, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na neizvjesnosti iznosa glavnice koju je potrošač u obvezi vratiti te jednostranom povećanju kamatnih stopa, sve na štetu potrošača, pa je time tuženik postupio suprotno odredbama važećeg ZZP/03, ovo u razdoblju do 6. kolovoza 2007., i to čl. 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007., pa nadalje, protivno odredbama čl. 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09, dalje: ZZP/07), te suprotno odredbama u pojedinom razdoblju važećeg Zakona o obveznim odnosima.

9. Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu u dijelu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača za ugovorenu redovnu kamatnu stopu, koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva jednostranom odlukom banke, potvrđena je presudom Visokog trgovačkog suda Republike poslovi broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., a Vrhovni sud Republike Hrvatske je 9. travnja 2015. donio presudu broj Revt-249/14-2 kojom je odbijena, između ostalih, i revizija tuženika protiv navedene presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske.

10. Glede povrede kolektivnih interesa i prava potrošača vezano za ugovorenu valutnu klauzulu kojom je glavnica vezana uz valutu CHF, za istaknuti je da je Visoki trgovački sud Republike Hrvatske presudom poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. preinačio prvostupanjsku presudu i odbio ovaj dio tužbenog zahtjeva, te je Vrhovni sud Republike Hrvatske odlukom broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015. potvrdio presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske o odbijanju ovog dijela tužbenog zahtjeva.

11. Međutim, Ustavni sud Republike Hrvatske je odlukom broj U-III-2521/2015, U-III-2536/2015, U-III-2547/2015, U-III-2565/2015, U-III-2603/2015, U-III-2604/2015 i U-III-2605/2015 od 13. prosinca 2016. ukinuo presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojom je odbijen zahtjev usmjeren na utvrđenje da su povrijeđeni kolektivni interesi i prava potrošača u odnosu na ugovorenu valutnu klauzulu, nakon čega je Vrhovni sud Republike Hrvatske rješenjem broj Revt-575/16-5 od 3. listopada 2017. ukinuo presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. u dijelu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača vezano za ugovorenu valutnu klauzulu u CHF, te je potom Visoki trgovački sud Republike Hrvatske 14. lipnja 2018. donio presudu poslovni broj PŽ-6632/17, kojom je odbijena u tom dijelu, između ostalih, i žalba ovdje tuženika protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013.

12. Vrhovni sud Republike Hrvatske je odlukom broj Rev-2221/2018-11 od 3. rujna 2019. potvrdio presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/17 i u dijelu kojim je utvrđena povreda kolektivnih interesa i prava potrošača u odnosu na ugovorenu valutu CHF uz koju je vezana glavnica.

13. Dakle, pravomoćnom je presudom u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača, korisnika kredita, utvrđeno je da je tuženik u razdoblju od 1. studenog 2004. do 31. prosinca 2008. (u kojem razdoblju je sklopljen i Ugovor koji je predmet ovog postupka) povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima te koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom i drugim internim aktima tuženika, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora, tuženik, kao trgovac, i korisnici kredita, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali o pojedinim ugovornim odredbama te tuženik potrošače nije u cijelosti informirao o svim bitnim parametrima, kao i metodi izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, utemeljenu na jednostranom povećanju kamatnih stopa, te je utvrđeno i da je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditima te koristeći ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je ugovorena valutna klauzula u valuti CHF, , niti je tuženik potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, odnosno svim rizicima takvog pravnog posla, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, utemeljenu na neizvjesnosti iznosa glavnice kredita kojeg je potrošač kao dužnik imao obvezu vratiti banci.

14. Sukladno članku 502.c ZPP, ovaj sud je vezan za utvrđenja iz navedenog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, odnosno vezan je za utvrđenje da je u ugovorima o kreditu sklopljenima od strane tuženika kao kreditora, u razdoblju kada je sklopljen i predmetni ugovor, ništetna odredba o valutnoj klauzuli kojom je obveza potrošača vezana uz valutu CHF, kao i odredba o jednostranom odlukom

tuženika promjenjivoj kamatnoj stopi, i to neovisno o tome što se u postupcima kolektivne zaštite pravna zaštita pruža na općenitoj, odnosno apstraktnoj razini, s tim da je tuženik u ovom postupku mogao dokazivati da je u konkretnom slučaju bilo pregovaranja oko spornih ugovornih odredbi, te da je tužitelj bio upozoren na sve relevantne okolnosti i rizike predmetnog pravnog posla, što međutim, nije s uspjehom učinio, jer je na temelju iskaza tužitelja sud utvrdio da su mu u banci, kao najpovoljniji, ponudili kredit s valutnom klauzulom u CHF, te da pritom nije bio upozoren na rizike takve ugovorne odredbe, a utvrdio je i da nije bilo mogućnosti pregovaranja o pojedinačnim ugovornim odredbama, kao i da tužitelj nije upoznat s konkretnim parametrima i načinom promjene kamatne stope, jer je u Ugovoru neodređeno i nerazumljivo navedeno da će se ista mijenjati ovisno o broju grupa proizvoda ili o korištenju grupa proizvoda, a da tužitelju nije niti razjašnjen taj pojam "grupa proizvoda", posebice na koji način bi ista trebala utjecati na visinu kamatne stope. Nadalje, nije utvrđeno niti da mu je prilikom sklapanja I. Dodatka objašnjeno zašto se mijenja i ugovara u određenom većem postotku i ovisno o kojim parametrima početna kamatna stopa.

15. Iz navedenog slijedi da su odredbe konkretnog Ugovora o kreditu koji su sklopile stranke, u dijelu u kojem su ugovorene odredbe kojim je obveza tužitelja na povrat kredita vezana uz valutnu klauzulu u CHF te kojima je ugovorena jednostranom odlukom tuženika promjenjiva kamatna stopa, nepoštene i kao takve ništetne, a isto tako i da je nepoštena i kao takva ništetna i odredba o promjeni kamatne stope iz I. Dodatka i vezanju plaćanja kamate za valutnu klauzulu u CHF, jer nije utvrđeno niti da bi tom prilikom tužitelj dobio odgovarajuće informacije o rizicima iste. S obzirom da se radi o ništetnim odredbama, to se te odredbe među strankama ne mogu primijeniti i tuženik nema pravo na naplatu svog potraživanja na temelju takvih ugovornih odredbi, odnosno, sukladno čl. 323. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj: 35/05, 41/08, 78/15, 29/18, 114/22, 156/22 i 155/23, dalje: ZOO), tuženik je dužan vratiti tužitelju sve što je primio po osnovama koje su utvrđene ništetnim. Dakle, tužitelj bi imao pravo na povrat u dijelu u kojem je njegova obveza preplaćena, i to kao razliku između iznosa obračunatog po tečaju za valutu CHF primijenjenog kod otplate i tečaja na dan isplate kredita te iznosa koji bi platio po početnoj kamatnoj stopi u odnosu na iznos plaćen po jednostrano povećanoj kamatnoj stopi.

16. Nadalje, iako je sklapanjem Dodatka ugovoru neravnoteža u pravima i obvezama otklonjena za buduće razdoblje, jer je istim Dodatkom Ugovor konvertiran u ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u EUR, to ne znači da je tužitelj, iako mu je priznat određeni iznos na ime preplate tom prilikom, uistinu i obeštećen kao da ništetnih ugovornih odredbi nije bilo, odnosno ne znači da je u potpunosti doveden u pravni položaj u kojem bi bio da u predmetnom Ugovoru nije bilo nepoštenih i ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli. Naime, o navedenom pitanju postojanja pravnog interesa za pokretanje i vođenje parnica u kojima tužitelj ističe ništetnost ili traži utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi ugovora o kreditu zaključenog u valuti CHF, a u slučajevima kada su stranke zaključile dodatak ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija kredita, već se je izjasnio i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci od 12. veljače 2019. donesenoj u predmetu broj Rev-2868/18 povodom izvanredne revizije, u kojoj je postavljeno pitanje gubi li sklapanjem dodatka ugovora o kreditu korisnik kredita pravni interes zahtijevati utvrđenje ništetnosti odredbi osnovnog ugovora o kreditu. Na tako izričito postavljeno pravno pitanje, navedeni sud je izrazio stav da sama činjenica da su stranke sklopile dodatak ugovoru o kreditu na temelju ZID ZPK/15, kojim je izvršena konverzija kredita u valuti CHF u kredit uz valutnu

klauzulu u valuti EUR, a kojim su u prethodno zaključenom ugovoru o kreditu izmijenili odredbe glede valute obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita i kojim su postigle sporazum o raspolaganju preplatom, ne znači da je korisnik kredita izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu u valuti CHF ništetne. Ovo stoga što korisnik kredita i nadalje tvrdi da mu nije u cijelosti podmiren dug, odnosno da provedbom konverzije nije u potpunosti obeštećen glede posljedica koje su proizvele ništetne ugovorne odredbe, slijedom čega i postavlja kondemnatorni zahtjev za isplatu. Pritom treba imati u vidu i to da ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla, kao i da ništetan ugovor ne postaje valjan ni kada uzrok ništetnosti naknadno nestane (čl. 326. st. 1. ZOO), osim u izuzetnim uvjetima koje propisuje čl. 326. st. 2. ZOO. Isto stajalište je taj sud izrazio i u kasnije donesenoj odluci broj Rev-18/2018 od 26. svibnja 2020. Dakle, tužitelj, neovisno o zaključenom sporazumu o konverziji, ima pravni interes za pokretanje predmetne parnice, odnosno ovlašten se u istoj pozivati na ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, kako bi na temelju toga ostvario zaštitu povrijeđenih prava za koja smatra da mu pripadaju, odnosno kako bi ostvario pravo na obeštećenje zbog primjene tih ništetnih odredbi, a takav zaključak je u skladu i s pravnim shvaćanjem izraženim i u odluci Suda EU, donesenoj 14. ožujka 2019. u predmetu C-118/17 (Dunai protiv Erste bank Hungary), prema kojem shvaćanju odredbu čl. 6. st. 1. Direktive 93/13/EEZ o nepoštenim ugovornim odredbama uvijek treba tumačiti tako da nepoštene ugovorne odredbe nisu obvezujuće za potrošače, i to kao da nikada nisu postojale, tako da ne mogu imati učinak u odnosu na potrošača, sve to s posljedicom ponovne uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj bi se potrošač nalazio kada navedena odredba ne bi postojala. Stoga u situaciji kada su nepoštene ugovorne odredbe izmijenjene ili zamijenjene drugim odredbama, s ciljem kako bi se neki ugovor održao na snazi, i to ne samo onda kada do toga dođe izravnom intervencijom zakonodavca, već i onda kada do toga dođe intervencijom ugovornih strana, izvršenom temeljem neke zakonske odredbe, kao što je to ovdje slučaj, to nikako ne može imati za posljedicu smanjenje zajamčene pravne zaštite potrošača, što znači da potrošač u svakoj situaciji, pa tako i u konkretnom slučaju tužitelj, mora imati mogućnost uspostave činjenično i pravno one situacije u kojoj bi se nalazio da takva nepoštena odredba nije postojala, a osobito mora imati mogućnost ostvarivanja povrata koristi koju je trgovac neopravdano stekao na njegovu štetu temeljem nepoštene i ništetne ugovorne odredbe. Za zaključiti je da se konverzija kredita u valuti CHF, onako kako je uređena navedenim Zakonom, odnosi isključivo na ugovorne obveze proizašle iz ugovora o kreditu i niti jedna odredba ZID ZPK/15 ne širi primjenu konverzije na izvanugovorne odnose stranaka, kao što su restitucijski zahtjevi (stečeno bez osnove) temeljem ništetnih ugovornih odredbi. Konačno, treba imati u vidu i to da se tužitelj niti jednom odredbom sklopljenog Dodatka Ugovora ne odriče prava zahtijevati potpuno obeštećenje temeljem ništetnih ugovornih odredbi ugovora o kreditu u valuti CHF.

17. Pri donošenju ove odluke sud je imao u vidu i stajalište Suda Europske unije u odluci broj C-452/18 od 9. srpnja 2020. u kojoj se navodi da "...članak 6. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da mu se ne protivi mogućnost da odredba ugovora koji su sklopili prodavatelj robe ili pružatelj usluga i potrošač, a za koju se u sudskom postupku može utvrditi da je nepoštena, valjano bude predmet ugovora o obnovi između tog prodavatelja robe ili pružatelje usluga i tog potrošača, kojim se potonji odriče učinka do kojih bi dovelo proglašavanje te odredbe nepoštenom pod uvjetom da je to odricanje rezultat slobodnog i informiranog pristanka potrošača...".

Nadalje se navodi i "Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 u vezi s točkom 1. Pod točkom (q) njezina Priloga, kao njezin članak 6. stavak 1. treba tumačiti na način da odredba sadržana u ugovoru koji su sklopili prodavatelj robe ili pružatelj usluga i potrošač kako bi razriješili postojeći spor, a kojom se potrošač odriče isticanja pred nacionalnim sudom zahtjeva koje bi mogao istaknuti da nema te odredbe, može se smatrati "nepoštenom" osobito ako navedeni potrošač nije mogao raspolagati relevantnim informacijama koje bi mu omogućile shvaćanje pravnih posljedica koje za njega iz te odredbe proizlaze."

18. Također je sud imao u vidu i odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026., u kojoj je zauzeto pravno shvaćanje da "Potrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji.". Unatoč utvrđenjima suda iz te odluke, imajući u vidu sadržaj Dodatka koji su stranke sklopile, te odredbe čl. 19.c. ZID ZPK, kao i iznesena stajališta Suda Europske, ovaj sud je stajališta da tužitelj osnovano zahtjeva povrat preplaćenih iznosa s osnove ništetnosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF, jer nije utvrđeno da bi se tužitelj odrekao svojeg prava na sudsku zaštitu u smislu da zahtijeva povrat preplaćenih iznosa koji su predmet ovog spora, niti je tuženik dokazao da bi tužitelju predočio i informirao ga o ekonomskim posljedicama u odnosu na ništetnost spornih ugovornih odredbi, koje za njega nastaju u smislu da će obuhvatiti izračunom sve uplaćene iznose, pa i one koje je tužitelj uplatio na temelju nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu u postupku konverzije.

19. Pritom je za dodati i da proizlazi da sklapanjem Dodatka ugovora o konverziji potrošač tj. tužitelj nije svojom voljom pristao s bankom urediti posljedice ništetnosti ugovornih odredbi kredita u CHF tako da bi se iste otklonile za razdoblje koje je prethodilo sklapanju Sporazuma o konverziji, već je na istu pristao radi otklanjanja daljnjih štetnih posljedica nepovoljne financijske situacije u kojoj se našao uslijed nepredvidivog kretanja tečaja CHF i posljedične visine otplatne rate. Tim sporazumom samo je redefiniran ugovorni odnos između korisnika kredita i banke "pro futuro" i retroaktivno, ali time se nije rješavalo pitanje nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu.

20. Ovo posebno iz razloga jer odredbe o valutnoj klauzuli ugovora u CHF u vrijeme provedbe konverzije nisu uopće bile utvrđene ništetnima u kolektivnom sporu, budući da je tek presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ- 6632/2017 od 14. lipnja 2018. potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. kojom je utvrđeno, između ostalog, da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapajući s istima ugovore o kreditima i koristeći ništetne ugovorne odredbe kojima je otplata kredita valutnom klauzulom vezana uz u CHF, te je u odnosu na navedenu presudu odbijena revizija tuženice tek presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2221/2018 od 3. rujna 2019., tako da je u vrijeme donošenja ZID ZPK/15 i sklapanja sporazuma o konverziji egzistirala pravomoćna

odluka Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., kojom je preinačena prvostupanjska odluka Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. i odbijen zahtjev za utvrđenje ništetnosti devizne klauzule u CHF.

21. Zaključno je za ponoviti da nije sporna zakonitost i provedba bilo kojeg dijela konverzije provedene sukladno ZID ZPK/15, međutim, posljedice tako provedene konverzije nemaju utjecaj na ugovorni odnos na način da bi otklonile ili izmijenile učinke ugovora o kreditu do dana sklapanja Aneksa ugovoru o kreditu, a samim time i učinke ništetnosti odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli koji proizlaze iz presuda povodom kolektivne tužbe radi ništetnosti promjenljive kamatne stope i valutne klauzule u CHF. Međutim, prema mjerodavnoj praksi Europskog suda pravde u predmetu C-186/16, kod obveza banaka prema korisnicima kredita nije dovoljno da je odredba jasna i razumljivo sastavljena, već je nužno potrošaču ponuditi dovoljno informacija kako bi mogao donijeti razborite odluke, a koje informacije tuženik nije pružio tužitelju, niti je dokazao da bi mu pružio dovoljno informacija kako bi mogao shvatiti ekonomske posljedice svoje odluke o prihvaćanju konverzije u odnosu na njegovo pravo na potpuno obeštećenje zbog ništetnih odredbi do dana konverzije. Stoga, po shvaćanju ovog suda, tužitelj, kao korisnik kredita u CHF, koji je sklopio Dodatak uz Ugovor, ima pravo potraživati stečeno bez osnove temeljem ništetnih ugovornih odredbi isključivo u odnosu na razdoblje važenja Ugovora o kreditu u CHF do dana provedbe konverzije sklapanjem Dodatka Ugovoru o kreditu, a u vidu razlike preplate koja je dobivena konverzijom i one koja bi mu pripadala temeljem posljedica ništetnosti Ugovora o kreditu u CHF, ako u tom smislu nije u potpunosti obeštećen konverzijom.

22. Konačno, s obzirom na ništetnost navedenih odredbi, tuženik ne bi imao pravo na naplatu svog potraživanja na temelju istih, odnosno, sukladno čl. 323. ZOO, bio bi dužan vratiti tužitelju sve što je primio po osnovama koje su utvrđene ništetnim. Nadalje, i čl. 1111. ZOO, koji uređuje institut stjecanja bez osnove, propisano je da je stjecatelj dužan vratiti dio imovine druge osobe koji je prešao u njegovu imovinu, odnosno naknaditi vrijednost postignute koristi, ako taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu. Pritom je za istaknuti da se tužitelj može pozivati na utvrđenja iz presude donesene u postupku povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava, čak i ako ne potražuje naknadu štete, jer pravilnim tumačenjem odredbe čl. 502.c ZPP, proizlazi da taj termin podrazumijeva sve vrste, odnosno oblike kompenzacija koje potrošač postavlja prema trgovcu, a ne samo zahtjeve za naknadu štete, s tim da tužitelj tvrdi da provedenom konverzijom nije u potpunosti obeštećen.

23. Radi utvrđenja visine tužbenog zahtjeva, odnosno je li tužitelj sklapanjem Dodatka Ugovoru obeštećen do dana konverzije Ugovora, ako bi se njegova obveza do tada uzela po početnom tečaju i početnoj kamatnoj stopi, sud je proveo vještačenje po vještaku financijske struke Petri Blašković iz društva Centar za financijsko vještačenje d.o.o., koja vještakinja je u nalazu i mišljenju navela da, pod pretpostavkom da se tijekom otplate kredita vezanog uz valutu CHF u razdoblju otplate do dana izračuna konverzije nije mogla mijenjati kamatna stopa ni tečaj, ukupan iznos preplata, uzevši u obzir rast anuiteta zbog rasta kamatne stope te rast tečaja u odnosu na tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita, u razdoblju otplate kredita do dana izračuna konverzije, iznose 51.175,68 EUR, od kojeg iznosa je tužitelj preplatio na ime promjene kamatne stope iznos od 22.571,07 EUR te je preplatio zbog rasta tečaja iznad tečaja koji je vrijedio prilikom isplate kredita iznos od 28.604,61 EUR. Utvrdila je i da je ukupno manje plaćen iznos od 5.347,95 EUR, od

kojeg iznosa je zbog pada kamatne stope manje plaćen iznos od 4.891,38 EUR, a zbog pada tečaja ispod tečaja na dan isplate kredita iznos od 456,57 EUR, pa da bi, u slučaju uračunavanja tzv. negativnih razlika, sveukupan iznos koji je više plaćen (zbroj više i manje plaćenog) za vrijeme otplate kredita, zbog promjene kamatne stope i tečaja na više i niže u odnosu na tečaj koji je vrijedio prilikom isplate kredita, iznosio 45.827,73 EUR i to bi ukupno više plaćenog zbog promjene kamatne stope u razdoblju od početka otplate kredita do dana izračuna konverzije iznosilo 17.679,69 EUR, a ukupno više plaćenog zbog razlike između tečaja za valutu CHF primijenjenog kod otplate i tečaja za valutu CHF na dan isplate kredita (iznosi su korigirani za iznos razlike sadržan u razlici obveza koje proizlaze iz promjena kamatnih stopa), uzevši u obzir i rast i pad tečaja u razdoblju od početka otplate kredita do dana izračuna konverzije, bilo bi 28.148,04 EUR. Utvrdila je i da je izračunom konverzije utvrđena glavnica u iznosu 245.271,96 EUR, što je u tom trenutku iznosilo 1.873.264,59 kn, a pod pretpostavkom da se tužitelju za vrijeme otplate kredita u CHF nije mogla mijenjati kamatna stopa ni tečaj u odnosu na početni tečaj i kamatnu stopu, preostala nedospjela glavnica na dan 30. rujna 2015. bi prema prilagođenom početnom otplatnom planu bila manja za 13.982,98 EUR. Nadalje, prema utvrđenjima vještakinje, prilikom izračuna konverzije tuženik je uzeo u obzir sve uplate tužitelja te je postupao u skladu s ZID ZPK/15 (čl.19. c), te priznao preplatu tužitelja u iznosu 12.824,89 EUR. Napomenula je i da utvrđenja iz nalaza polaze od istih stvarnih uplata tužitelja za podmirenje obveze za anuitete u CHF uplaćene u kunama, ali su različite pretpostavke tužitelja i tuženika kako bi se iste trebale uračunavati, što predstavlja pravno pitanje u koje vještak ne ulazi. Zatezne kamate na preplaćene mjesečne iznose, po osnovu rasta kamatne stope i rasta tečaja za otplatu iznad tečaja koji je vrijedio na dan isplate kredita, obračunate za razdoblje do dana izračuna konverzije, odnosno 30. rujna 2015., prema izračunu vještakinje iznose 22.737,01 EUR, pa pod pretpostavkom da se primjenjuje čl. 171. i 172. Zakona o obveznim odnosima, nakon uračunavanja priznate preplate, preostali iznos zateznih kamata na preplaćene mjesečne iznose obračunate do dana izračuna konverzije iznosio bi 9.912,12 EUR.

24. Na primjedbe tužitelja, vještakinja je u dopunskom pisanom očitovanju dala tabelarni prikaz izračunatih zateznih kamata na preplaćene mjesečne iznose s pripadajućim datumima po dospijeću te ustrajala da kada se primjeni zakonski red uračunavanja, razlika zateznih kamata (nakon odbijanja priznate preplate u konverziji) iznosi 9.912,12 EUR, a glede primjedbi tuženika, vještakinja je navela da tuženik nema primjedbi na matematički izračun, već su njegove primjedbe pravne prirode, u čemu je ustrajala i pri usmenom obrazloženju svojih utvrđenja.

25. Nalaz i mišljenje vještaka sud je prihvatio kao nepristrano i obrazloženo te sukladno pravilima struke, a vezano za prigovore tuženika, za istaknuti je da je vještakinja s pravom iste otklonila navodeći da se radi o prigovorima pravne prirode (da nije ugovorena fiksna kamatna stopa i kunski kredit), dok sam matematički izračun nije sporan, a za dodati je i da je isti izvršen sukladno zadatku vještačenja, pa su prigovori zapravo usmjereni na zadatak vještačenja koji je odredio sud.

26. Zahtjev tužitelja usmjeren na isplatu je restitucijski zahtjev, zastarijevanje kojeg počinje teći od pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora (pravno shvaćanje zauzeto na 1. sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske 30. siječnja 2020.). Kako je odluka suda donesena u sporu povodom kolektivne tužbe, u dijelu koji se odnosi na utvrđenje ništetnosti odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi postala pravomoćna 13. lipnja 2014., a odredbe o valutnoj klauzuli u CHF tek 14. lipnja 2018., proizlazi da za

potraživanje isplate zbog ništetnosti obje odredbe petogodišnji zastarni rok do podnošenja tužbe (7. lipnja 2019.) nije protekao.

27. Tužitelj je konačno postavio tužbeni zahtjev u skladu s utvrđenjima vještaka, ali i s odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026., iz koje proizlazi da tužitelji u predmetnim sporovima imaju pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose i to u punom iznosu bez umanjenja za iznos preplate priznate u konverziji, potražujući iznos utvrđene preplate po obje osnove od 45.827,73 EUR (preplaćeni iznos uz umanjenje za tzv. negativne razlike), te puni iznos obračunatih zateznih kamata od 22.737,01 EUR, odnosno ukupno iznos od 68.564,76 EUR, sa zateznim kamatama tekućim na taj ukupni iznos od 1. listopada 2015. do isplate. Time je tužitelj preinačio tužbu (zatražio je viši iznos od onoga u tužbi te zatezne kamate na obračunate zatezne kamate), koja preinaka je uslijedila nakon zaključenja prethodnog postupka, međutim, kako je do iste došlo bez krivnje tužitelja, jer je ista rezultat usklađivanja tužbenog zahtjeva s utvrđenjima vještaka, te s pravnim shvaćanjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz odluke u istovrsnom predmetu donesene nakon zaključenja prethodnog postupka, sud je tu preinaku, primjenom odredbe čl. 190. st. 2. ZPP, dopustio.

28. Međutim, uračunavanje priznate preplate je ispravno, jer, po shvaćanju ovog suda, korisnici kredita ne mogu kumulirati pretplatu koja im je priznata konverzijom i onu koja proizlazi iz nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu do dana konverzije, nego imaju pravo na razliku ukoliko ona postoji, budući da u tom dijelu nisu oštećeni, s tim da se istom, sukladno redoslijedu uračunavanja iz čl. 172. ZOO, najprije podmiruju zatezne kamate, a s eventualnim ostatkom i glavnica. Slijedom navedenog, tužitelju je dosuđen zatraženi iznos utvrđene preplate po obje osnove od 45.827,73 EUR, kao i razlika obračunatih zateznih kamata nakon uračunavanja preplate od 9.912,12 EUR, odnosno ukupno 55.739,85 EUR, dok je odbijen zahtjev za isplatu daljnjeg iznosa od 12.824,89 EUR. S obzirom da je svakako potrebno uračunati priznatu pretplatu kako bi se utvrdilo u kojoj mjeri tužitelj nije oštećen prilikom konverzije, neosnovano je tuženik istaknuo prigovor prijeboja u tom smislu za iznos od 11.479,21 EUR, jer u visini istog iznosa ne postoji tražbina tuženika, pa je prigovor prijeboja odbijen kao neosnovan.

29. Za dodati je i da tužitelju pripada pravo na zatezne kamate od dana plaćanja pojedinog preplaćenog anuiteta, odnosno od dana stjecanja, sukladno odredbi čl. 1115. ZOO, s obzirom da se radi o povratu stečenog bez osnove i to zato jer je tuženik bio nesavjestan, budući da je morao znati, s obzirom na izostanak pregovaranja i informiranja o svim rizicima predmetne valutne klauzule te izostanak informiranja o načinu promjene kamatne stope te izostanku pregovaranja o ugovornim odredbama, kao i s obzirom na moguće posljedice (znatna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja), da se radi o ništetnim ugovornim odredbama, pa zatezne kamate teku od dana uplate pojedinog preplaćenog anuiteta do isplate. S obzirom da su iste obračunate u apsolutnom iznosu do dana konverzije, na utvrđeni iznos preplate od 45.827,73 EUR tužitelju su dosuđene i daljnje zatezne kamate tekuće od 1. listopada 2015. do isplate, dok je odbijen dio zahtjeva za isplatu istih na preostali iznos obračunatih zateznih kamata od 9.912,12 EUR tekućih od tog dana do isplate, jer u smislu odredbe čl. 31. st. 1. ZOO, na dospjelu a neisplaćenu kamatu (ugovornu ili zateznu) ne teče zatezna kamata. Tražbina zateznih kamata se osamostaljuje i na nju mogu teći zatezne kamate tek po podmiranju glavne tražbine, koja u konkretnom slučaju nije podmirena, i to od dana podnošenja zahtjeva za njihovu isplatu (čl. 31. st. 2. ZOO).

30. Odluka o troškovima postupka temelji se na čl. 154. st. 5. ZPP, jer kada se uzme u obzir uspjeh u osnovi i uspjeh u visini, proizlazi da tužitelj nije uspio s neznatnim dijelom tužbenog zahtjeva, u svezi kojeg nisu nastali posebni troškovi. Troškovi su odmjereni primjenom čl. 155. ZPP, kao i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine br. 138/23, dalje: Tarifa). Za dodati je i da je isti odmjeran sukladno vrijednosti predmeta spora koja iznosi 45.827,57 EUR, s obzirom da se za istu uzima u obzir samo vrijednost glavnog zahtjeva, a ne i zatezne kamate, bez obzir što su iste za dio razdoblja obračunate u apsolutnom iznosu, jer iste nisu osamostaljene u glavnu tražbinu, s obzirom da glavna još nije podmirena.

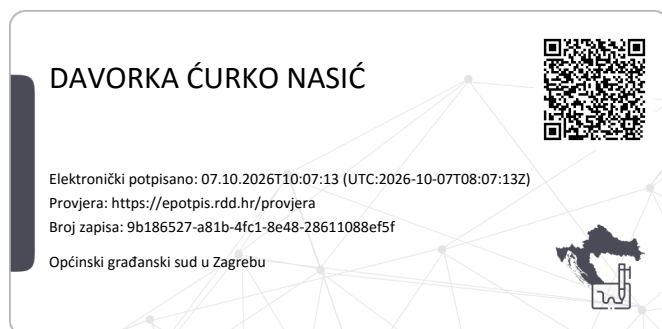
31. Tužitelju su priznati troškovi zastupanja po punomoćniku odvjetniku i to: trošak sastava tužbe po Tbr. 7. toč. 1. (500 bodova), sastav podnesaka od 7. srpnja 2020., 8. srpnja 2020., 25. kolovoza 2020. i 8. siječnja 2026., sve po Tbr. 8. toč. 1. (4x500 bodova), trošak sastava podnesaka od 2. ožujka 2026., 22. travnja 2026. i 28. kolovoza 2026., sve po Tbr. 8. toč. 3. (3x100 bodova), kao i trošak sastava podnesaka od 18. ožujka 2026. pod Tbr. 8. toč. 4. (25 bodova), trošak zastupanja na ročištima od 11. studenog 2020., 6. veljače 2025., 8. rujna 2025. i 3. rujna 2026., sve po Tbr. 9. toč. 1. (4x500 bodova), kao i trošak PDV-a u iznosu 2.412,50 EUR, trošak vještačenja u iznosu od 450,00 EUR te sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 433,74 EUR. Nije mu priznat trošak zastupanja na ročištu za objavu presude, jer punomoćnik tužitelja nije pristupio na isto.

32. Slijedom navedenog, dosuđena mu je naknada parničnog troška u ukupnom iznosu od 12.946,24 EUR i to sa zateznim kamatama, sukladno čl. 151. st. 3. ZPP, tekućim od dana donošenja presude pa do isplate.

33. Odluka o visini kamatne stope temelji se na čl. 29. st. 2. ZOO.

U Zagrebu, 9. listopada 2026.

Sutkinja:
Davorka Ćurko Nasić



UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka presude, a koja se podnosi putem ovoga suda županijskom sudu.

DNA:

- pun. tužitelja
- pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088e-41651**

Kontrolni broj: **01d4f-d0a2e-745a1**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>



unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.